

Posudek bakalářské práce (z pohledu oponenta)

téma: **Vnímání krásy v úzkém pojetí s metodou bělení zubů**

autor: **Dominika Melicharová**

vedoucí: **PhDr. Adam Horálek, Ph.D.**

V bakalářské práci Dominiky Melicharové se setkáváme s celkově nesnadnou otázkou vnímání krásy v terénu stomatologie, a to prostřednictvím odborníků i pacientů (či klientů), kteří za odborníkem přicházejí kvůli vybělení zubů. Studentka využila svých znalostí z předchozího studia (stomatologického oboru) a položila si otázku, s kterou si mohou stomatologové ve své praxi klást – co některé pacienty vede k tomu, že si své zuby nechávají (i opakovaně) vybělit. Jak tito pacienti vnímají krásu? Práce je postavena na vlastním autorčině výzkumu, který realizovala na stomatologickém pracovišti. Pomocí rozhovorů s osmi respondenty (dvěma odborníky a šesti klienty) získala velké množství relevantních dat, z nichž v průběhu celé práce hojně cituje. Kromě toho dva z vybraných rozhovorů tvoří samostatné přílohy na konci práce.

Práce je rozdělena do pěti kapitol. Po úvodu, v němž volbu svého tématu zdůvodnila (správně poukázala i na jeho aktuálnost – fyzická krása se dostává do centra zájmu), představila své metody, teoretické ukotvení (kde získáme pocit, že je práce spíše filosofická a stomatologická, že chybí sociálně-vědní rozměr) a krátce i své respondenty. Až po té sděluje své výzkumné otázky, a tedy i cíl své práce, které můžeme shrnout do těchto hesel: pohled na krásu, příčiny zbarvení zubů a volba typu bělící techniky zubů. Pro ukotvení v sociálních vědách je stěžejní kapitola 2 (s. 16-27) – věnuje se pohledům na krásu (správně zmiňuje i vnitřní krásu, letmo se dotýká i předsudků, např. předsudku, že fyzická krása zrcadlí vnitřní harmonii), propůjčuje si teorii tří těl Paula Valéryho a aplikuje ji na vnímání vlastních zubů respondentů (s. 22), v kap. 2.5. se opírá o sociology Foucaulta, Giddense a Lipovetského (s. 24-27). Nejrozsáhlejší je kapitola 3, kde na téměř dvaceti stranách (s. 27-46) autorka shrnuje základní informace o bělících technikách, o tom, co způsobuje zbarvení zubů, pro koho je bělení vhodné a pro koho nikoliv a jaké techniky si volili její respondenti. Tyto tři kapitoly jsou průběžně obohacovány i daty z výzkumu (v podobě citací z odpovědí respondentů). Následují již podstatně kratší kapitoly *Interpretace výsledků* a *Závěr*, v nich se snaží svůj výzkum shrnout a zodpovědět výzkumné otázky.

Ke členění práce si dovoluji vznést jednu námitku: jednotlivé informanty by mohla studentka lépe přiblížit aspoň v krátkých medailonech (hned na začátku práce, nebo je uvést v příloze, popř. do příloh vložit všechny rozhovory). Je pravda, že na s. 13 se o respondentech dozvídáme základní informace (R1-R8 – u každého je pohlaví, věk a profese, např. „R3 – respondent 40 let, pedagog“ – s. 13), ovšem podrobnosti ze života respondenta, které odpověď ovlivňují, se dozvídáme až při citování části odpovědi (např. že R3 působí na střední škole, kde se „denně setkává s mladými dívkami, na kterých je vidět, že jejich vzhled a

móda je pro ně zábavou – s. 19). Tím práce působí mírně chaoticky: máme jen velmi omezenou možnost složit si střípky odpovědí jednoho informanta dohromady, při tom na sebe navazují a jsou pro získání celkového pohledu velice zajímavé. Současně se v práci nedočteme, proč bylo zvoleno právě osm respondentů – zda se studentka setkala např. s odmítnutím některých pacientů, nebo jich více neoslovila (a proč?). Stejně tak by bylo dobré, aby se ve své práci více podělila o volbě výzkumné metody, o přípravě otázek pro rozhovor. V obou těchto otázkách je možná velký prostor pro přesvědčení komise, že výzkum byl pečlivě plánován a studentka nemohla svým výzkumem přinést lepší výsledky. Závěr práce se mi zdá totiž dosti „jalový“ – předem očekávatelný a ne zrovna vhodně formulovaný. Mimochodem se dozvídáme, že lidé vnímají krásu různě a že vnímání člověka druhým člověkem „může ovlivnit i jeho úsměv, proto je důležité, abychom se zároveň spolu s naším zevnějškem věnovali i chrupu“ (s. 53).

Nejzávažnějším problémem je, z mého úhlu pohledu, jazyková stránka práce – četné překlepy, ale ještě více vybočení z vazeb¹ mnohdy ztěžuje pročitání textu. Zde si kladu otázku, zda práce prošla jazykovou korekturou, popř. komu ji studentka svěřila? Navíc je z textu občas patrné, že po sobě autorka práci nečetla dostatečně kriticky, např. na s. 27 uvádí nepodložené tvrzení, že mezi prostředky komunikace, které nelze ovlivnit výchovou a vzděláním, patří „mimika a ... úsměv“ (viz konec kapitoly 2.5 - jistě velmi diskutabilní), na s. 40 nám tvrdí, že „většina [...] internetových obchodů [nabízí] řadu cenově dostupnějších bělících produktů“ (přitom je jisté, že většina internetových obchodů nenabízí žádné bělící produkty, protože lékárenský a drogeristický sortiment nabízí jen část z nich), na s. 44 se dozvídáme, že se lékař musí „ujistit o alergických, kterými pacient může trpět“ atd.

Abych ale nebyla nespravedlivá, musím uznat, že práce svým rozsahem i obsahem celkově odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce. Způsob citování jak z literatury, tak i z výzkumu je bezproblémové. Je škoda, že kvůli četným chybám zmíněným výše není možné práci hodnotit lépe.

Závěr: Předloženou BP doporučuji k obhajobě a v závislosti na průběhu obhajoby (kde by studentka mohla zodpovědět podtržené otázky) navrhuji hodnotit mezi stupni **velmi dobře až dobře**.

Mgr. Lada Viková

V Pardubicích dne 15. 5. 2017

¹ Některé strany jsou bez chyby, ale např. na s. 10 a 51 jsou chyby hned čtyři. V anglické anotaci – v názvu chybí hned tři mezery mezi slovy – a v české anotaci je „v této práce“ (namísto „práci“) a ze s. 49 nám vyplývá, že veškerá literatura, kterou autorka ve své práci využila, byla „odporná“ (namísto odborná). Počet podobných chyb jsem nepočítala, ale hádám, že je jich 50-100.